

บันทึกข้อความ

ลำดับที่	1512
เลขที่	29 ต.ค. 2562
เวลา	

ส่วนงาน งานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล โทร. ๓๕๑๖๖-๗

ที่ อว ๘๓๙๓(๘).๒ พร. / ๔๗๐

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุมัติรับรองแนวปฏิบัติ เรื่อง “การเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจไปห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา”

เรียน คณบดีคณะแพทยศาสตร์

ด้วย โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ได้จัดทำแนวทางปฏิบัติ เรื่อง “การเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจไปห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความผิดพลาด การสูญหายของการเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจ(specimen)ทางห้องปฏิบัติการทางพยาธิวิทยา รวมทั้งเป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจ(specimen)ทางห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ในการนี้ จึงใคร่ขออนุมัติรับรองมาตรฐานเชิงนโยบายดังกล่าว ตามเอกสารแนบจำนวน ๑ ฉบับ ทั้งนี้ หากเห็นชอบควรให้งานบริหารทั่วไปแจ้งเวียนทางเอกสาร และเผยแพร่สู่การปฏิบัติทางเว็บไซต์คณะแพทยศาสตร์

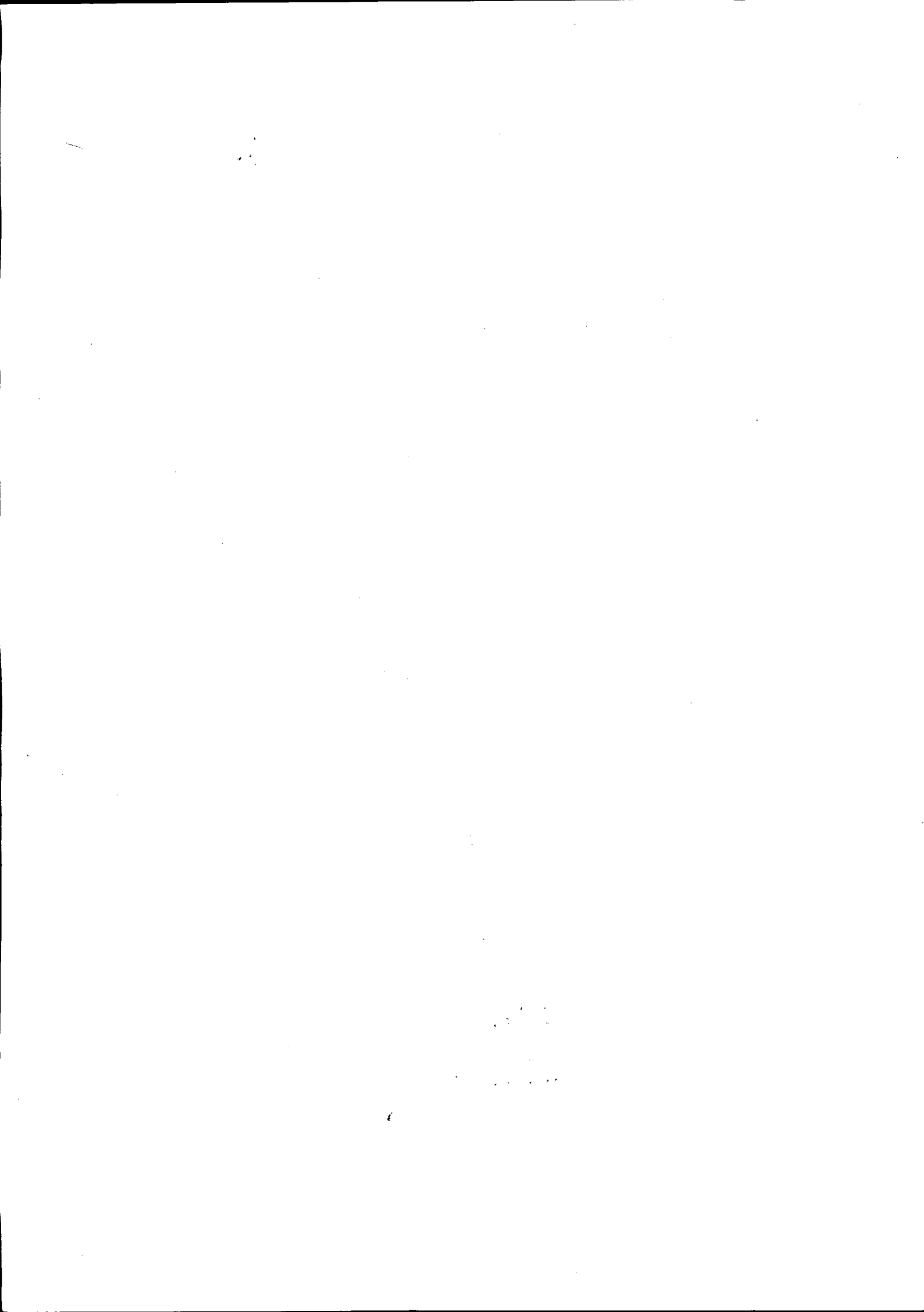
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัยวัฒน์ บำรุงกิจ)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

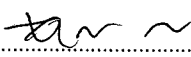

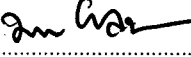
อนุมัติ

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรณกิจ โสภณภักดิ์)
คณบดีคณะแพทยศาสตร์

29 ต.ค. 2562

แนวทางปฏิบัติเรื่อง “ การเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจไปห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา ”
โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อ้างอิง การมีนโยบายและวิธีปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษร รหัสเอกสาร : นป..๐๐๖./ 2562		หน้า 1-6
ผู้เขียน/เรียบเรียง(ต้นฉบับ)	ปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1	
ผู้เสนอ X วันที่..... พฤศจิกายน/2562 (ผศ.นพ.ประสิทธิ์ วงศ์ศิริตันชัย)	ผู้เสนอ (วัน /เดือน /ปี)	
ผู้รับรอง X วันที่..... พฤศจิกายน/2562 (ผศ.นพ.สิทธิชา สิริอารีย์ : QMR)	ผู้รับรอง วันที่..... (..... : QMR)	
ผู้อนุมัติ X วันที่..... พฤศจิกายน/2562 (รศ.นพ.ชัยวัฒน์ บำรุงกิจ: ผู้อำนวยการโรงพยาบาล)	ผู้อนุมัติ วันที่..... (ผู้อำนวยการโรงพยาบาล)	
ผู้อนุมัติ วันที่..... พฤศจิกายน/2562 (ศ.นพ.บรรณกิจ โจนานาภิวัฒน์ : คณบดีคณะแพทยศาสตร์)	ผู้อนุมัติ วันที่..... (คณบดีคณะแพทยศาสตร์)	

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อป้องกันความผิดพลาด การสูญหายของการเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจ(specimen)ทางห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา
- 1.2 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจ(specimen)ทางห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา

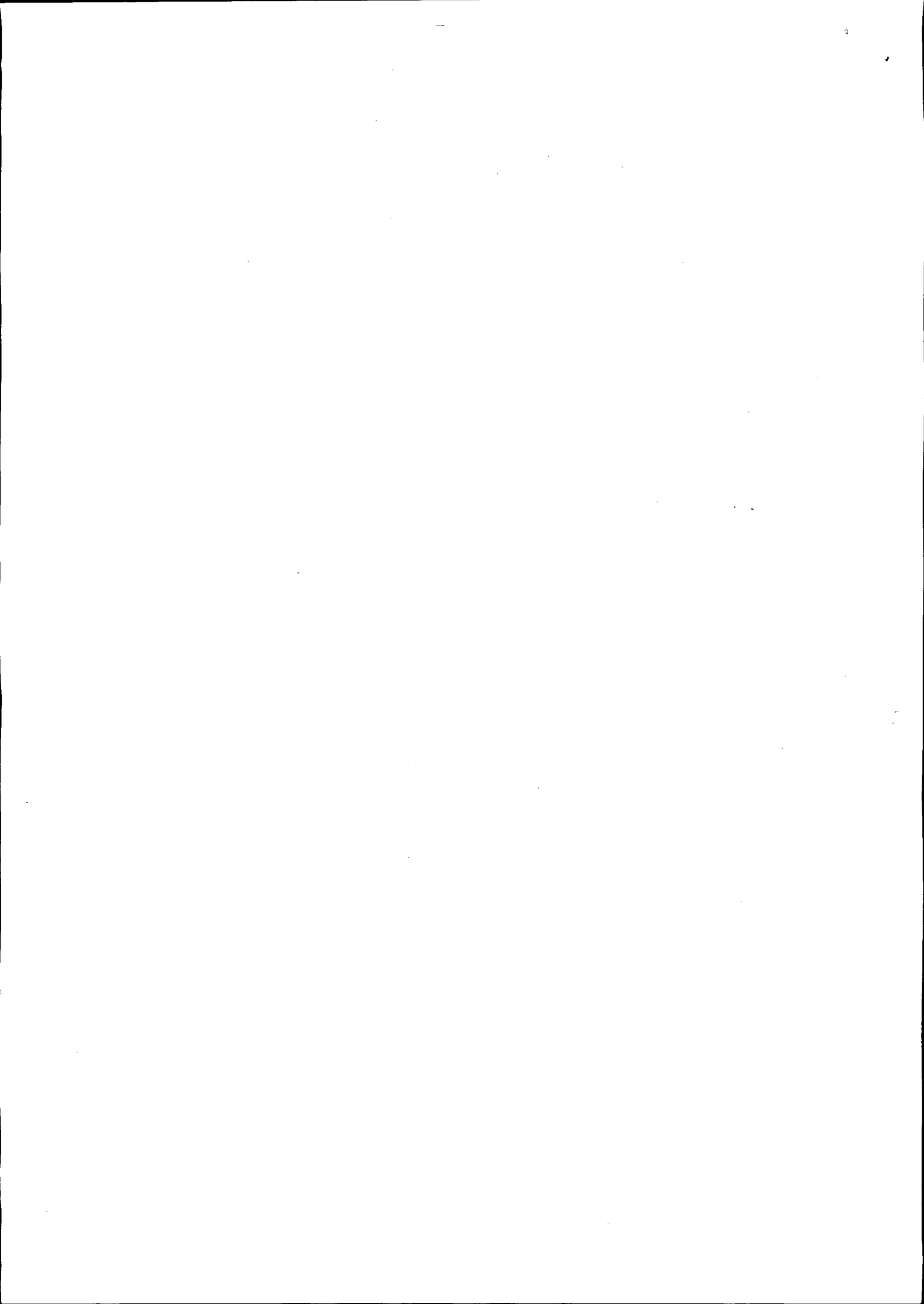
2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

สิ่งส่งตรวจ (specimen) หมายถึง สิ่งที่น่าออกมาจากตัวผู้ป่วยโดยหัตถการต่างๆ เช่น ชิ้นเนื้อ กระดูก น้ำไขสันหลัง น้ำในช่องเยื่อหุ้มปอด น้ำในช่องท้อง น้ำในข้อเข่า เป็นต้น ซึ่งแพทย์ต้องการตรวจวินิจฉัยทางพยาธิวิทยาเพื่อเกี่ยวข้องกับการรักษา

ความผิดพลาดในการเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจ หมายถึง ความผิดพลาดที่เกิดจากการเก็บสิ่งส่งตรวจ ผิดชนิด ผิดคน วิธีการเก็บที่ผิดพลาด ส่งผิดเวลา ลืมส่ง ไม่ได้ส่ง สูญหาย รวมถึงการลงคำสั่งในระบบ SMI ที่ส่งตรวจผิดพลาดไปจากแผนคำสั่งการรักษาของแพทย์

3. ขั้นตอนในการปฏิบัติ เมื่อแพทย์มีคำสั่งการรักษาให้ส่งสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา

1. เมื่อแพทย์ได้ทำหัตถการหรือ biopsy ชิ้นเนื้อหรือนำชิ้นส่วนหนึ่งส่วนใด หรือน้ำไขสันหลัง น้ำในช่องเยื่อหุ้มปอด น้ำในช่องท้อง น้ำในข้อเข่า ที่มาจากตัวผู้ป่วยที่ต้องการตรวจทางพยาธิวิทยาให้ถือเป็นสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยา
2. แพทย์ผู้ส่งตรวจต้องทำการ mark site พร้อมทั้งอธิบายให้ผู้ป่วย/ผู้ปกครอง/ญาติ รับทราบถึงขั้นตอนในการทำหัตถการเพื่อการเก็บสิ่งส่งตรวจ(specimen)และให้ผู้ป่วย/ผู้ปกครอง/ญาติ ลงนามในเอกสารยินยอมการรักษา

3. แพทย์และพยาบาลร่วมกันทบทวนตรวจสอบความถูกต้องก่อนการทำหัตถการ
4. แพทย์ผู้ส่งตรวจ(ควรเป็นแพทย์ผู้รับผิดชอบ)ต้องกรอกข้อมูลผู้ป่วยในแบบฟอร์มขอส่งตรวจ (E-request patho/cyto) ในระบบ SMI ให้ถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งผู้ป่วยนอก(OPD case) และผู้ป่วยใน(IPD case) ก่อนทำหัตถการเพื่อเก็บสิ่งส่งตรวจ(specimen)
5. พยาบาลตรวจสอบแบบฟอร์มขอส่งตรวจ (E-request patho/cyto) ในระบบ SMI ว่าแพทย์มีการกรอกรายละเอียดของแบบฟอร์มครบถ้วนทั้งผู้ป่วยนอก(OPD case)และผู้ป่วยใน(IPD case) ก่อนส่งและ/หรือทำหัตถการเพื่อเก็บสิ่งส่งตรวจ(specimen) ที่ห้อง OR เล็ก/ห้องตรวจพิเศษต่างๆ
6. เจ้าหน้าที่จัดเตรียมภาชนะบรรจุที่ใส่ fixative (10% formalin) ปริมาณอย่างน้อย 10 เท่าของปริมาตรสิ่งส่งตรวจ พร้อมทั้งติดฉลากที่แสดงชื่อ-สกุล เพศ อายุ และเลขที่โรงพยาบาล (Hospital Number : HN) และตรวจสอบความถูกต้องกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

กรณีผู้ป่วยรู้สึกตัว

1. แจ้งให้ผู้ป่วยทราบคำสั่งการรักษาของแพทย์เรื่องการเก็บสิ่งส่งตรวจ
2. ตรวจสอบสติ๊กเกอร์ที่ติดภาชนะเก็บสิ่งส่งตรวจ
 ผู้ป่วยใน : ตรวจสอบสติ๊กเกอร์ที่ติดภาชนะเก็บสิ่งส่งตรวจกับป้ายชื่อมือผู้ป่วย
 ผู้ป่วยนอก : ตรวจสอบสติ๊กเกอร์ที่ติดภาชนะเก็บสิ่งส่งตรวจกับ Digicard พร้อมสอบถามชื่อ-สกุล ผู้ป่วยให้ตรงกันก่อนทุกครั้ง
3. ก่อนนำสิ่งส่งตรวจใส่ภาชนะใส่สิ่งส่งตรวจให้ตรวจสอบสติ๊กเกอร์ที่ติดภาชนะใส่สิ่งส่งตรวจอีกครั้งหรือให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วม โดยอ่านชื่อ-นามสกุลบนสติ๊กเกอร์ที่ติดบนภาชนะเก็บสิ่งส่งตรวจ

กรณีผู้ป่วยไม่รู้สีกตัว/สับสน/ถามตอบไม่รู้เรื่อง/ผู้ป่วยเด็ก/ทารก

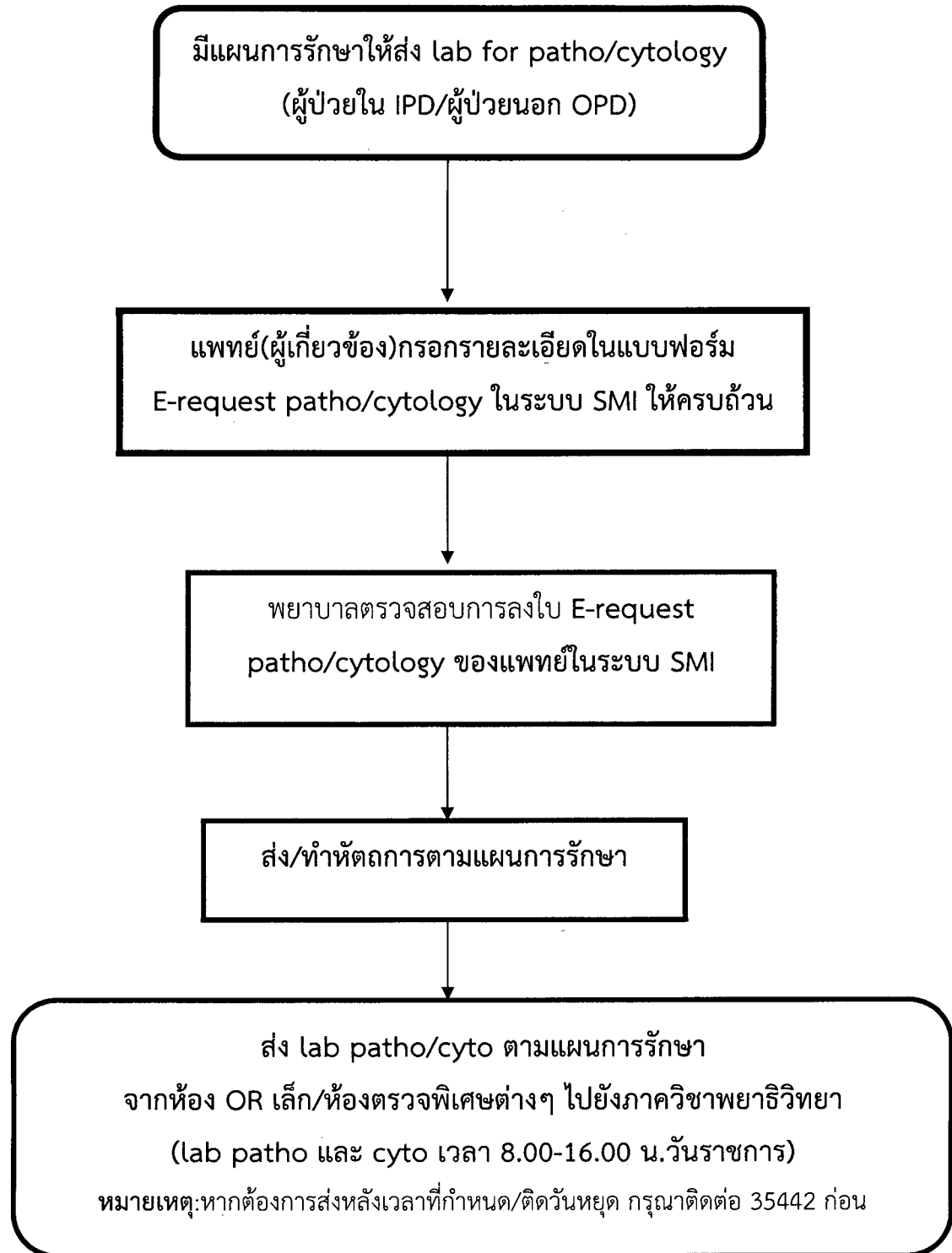
1. กรณีมีญาติ: แจ้งให้ญาติรับทราบคำสั่งการรักษาของแพทย์เรื่องการเก็บสิ่งส่งตรวจ
2. ตรวจสอบชื่อ-สกุลและHN ของผู้ป่วย กับลักษณะเฉพาะของผู้ป่วยเช่น อายุ เพศ การวินิจฉัยโรค
3. ก่อนนำสิ่งส่งตรวจใส่ภาชนะใส่สิ่งส่งตรวจ ให้ตรวจสอบสติ๊กเกอร์ที่ติดภาชนะใส่สิ่งส่งตรวจอีกครั้งหรือให้ญาติมีส่วนร่วม โดยอ่านชื่อ-นามสกุลบนสติ๊กเกอร์ที่ติดบนภาชนะเก็บสิ่งส่งตรวจ
7. พยาบาลประจำ OR เล็ก/ห้องตรวจพิเศษต่างๆ ดำเนินการส่งสิ่งส่งตรวจ(specimen) ที่ต้องการตรวจทางพยาธิวิทยาไปยังภาควิชาพยาธิวิทยาโดยไม่ต้องส่งกลับคืนไปยังหอผู้ป่วย(กรณีเป็นผู้ป่วยใน :IPD)

หมายเหตุ : การนำส่งสิ่งส่งตรวจ

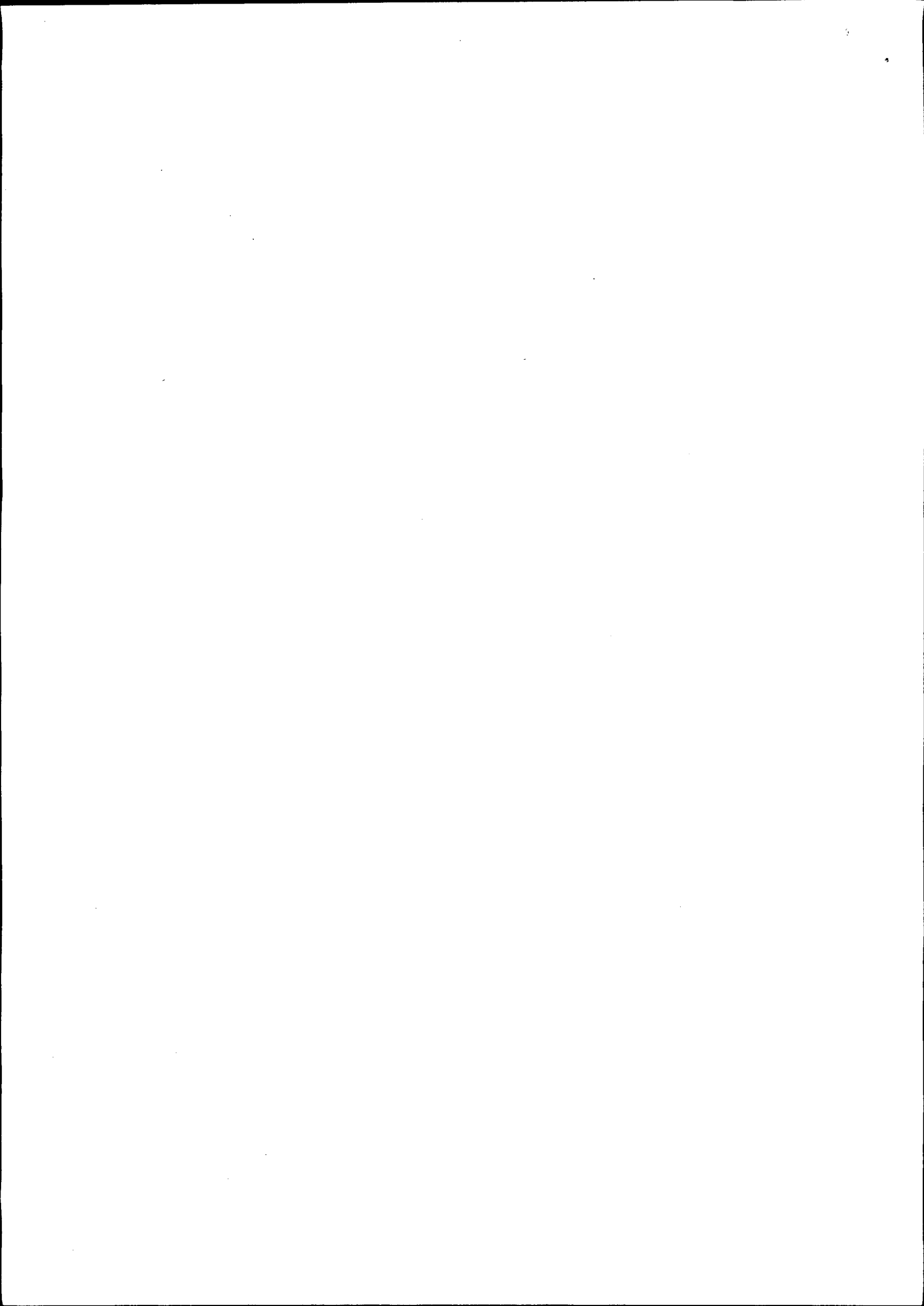
- การส่งตรวจ specimen สำหรับ patho /cyto เวลา 8.00-16.00 น. (ในเวลาราชการ)
- กรณีที่ต้องการส่ง specimen หลังเวลาที่กำหนด/ช่วงวันหยุดยาว ให้ทางหน่วยงานที่ผู้ป่วยทำหัตถการประสานไปยังภาควิชาพยาธิวิทยาเพื่อขอขยายเวลารับสิ่งส่งตรวจ(specimen) โทร 35442

Flow chart การเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจไปห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา

หมายเหตุ : เฉพาะ lab patho/cytology เท่านั้นที่ให้ห้อง OR เล็ก/ห้องตรวจพิเศษต่างๆ จะดำเนินการส่งให้ lab นอกเหนือจากนี้ให้ส่งกลับไปยังหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการส่งเอง

4. กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้อง
5. ผู้รับผิดชอบ : ทุกคนที่เกี่ยวข้องและ PTC
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ : การเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจไปห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยาคุณภาพ มาตรฐาน ถูกต้องน่าเชื่อถือ
7. ประเมินผล
 - 7.1 ผลการปฏิบัติตามแนวทาง
 - 7.2 อุบัติการณ์
 - 7.3 ข้อร้องเรียน

แบบบันทึกประวัติการสร้างแนวทางปฏิบัติและการปรับปรุงแก้ไข

“การเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจไปห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา”

โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คู่มือฉบับนี้			เหตุผลในการปรับเปลี่ยน/ปรับปรุงคู่มือ						เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติ	
คู่มือใหม่	ปรับรูปแบบ Re formatted	ปรับปรุงใหม่ Revised	แก้ไข/เพิ่มเติม ข้อความที่จำเป็น	แก้ไขให้สอดคล้องกับมาตรฐาน	ปรับเปลี่ยน กฎ-ระเบียบ	มีความเสี่ยง	เป็นความรู้/วิทยาการใหม่	เพิ่ม ประสิทธิภาพ	Yes	No
✓			✓	✓	✓	✓			✓	
การปรับปรุงแก้ไข : คู่มือฉบับนี้ จะปรับเปลี่ยน/ปรับปรุงแก้ไข ทุก 3-5 ปี หรือเมื่อมีความจำเป็น										
วัน/ เดือน/ ปี ที่สร้างครั้งแรก : พฤศจิกายน 2562										
วัน/ เดือน/ ปี ที่ปรับปรุงแก้ไข :										
วัน/ เดือน/ ปี ที่เผยแพร่ :										
File Name : แนวทางปฏิบัติเรื่อง “ การเก็บและส่งสิ่งส่งตรวจไปห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา ”										

คณะกรรมการผู้ร่วมวางระบบการส่งสิ่งส่งตรวจไปห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา

๑. ผศ.นพ.ประสิทธิ์ วงศ์ตรีรัตนชัย รองผู้อำนวยการโรงพยาบาล
๒. รศ.ดร.พญ.สุรีย์ เลขวรรณวิจิตร ภาควิชาพยาธิวิทยา
๓. นางกมลวรรณ หงส์ลดาธรมภ์ งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและฉุกเฉิน
๔. นางสุชาดา บุญแก้ว งานการพยาบาลผู้ป่วยอายุรศาสตร์
๕. นายบรรยง คันธวะ งานปฏิบัติการชั้นสูตร
๖. นางวรรณรัตน์ ศรีวรรณตัน งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและฉุกเฉิน
๗. นายสมชาติ สุขชัยธนาวิช งานปฏิบัติการชั้นสูตร
๘. นายชูศักดิ์ สุวรรณ ภาควิชาพยาธิวิทยา
๙. นส.สิริภรณ์ หันพงศ์กิตติกุล งานการพยาบาลผู้ป่วยอายุรศาสตร์
๑๐. นางรัชรินทร์ โพธิกุล งานการพยาบาลผู้ป่วยอายุรศาสตร์
๑๑. นายบำเหน็จ แสงรัตน์ งานการพยาบาลผู้ป่วยอายุรศาสตร์
๑๒. นางอัจฉราภรณ์ อังศุรัตน์เวช งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
๑๓. นางทัศนีย์ สิงห์เวชสกุล งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและฉุกเฉิน
๑๔. นส.วรัญญา มุรินทร์ งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและฉุกเฉิน
๑๕. ดร.แววดาว ทวีชัย งานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล
๑๖. นางยุวรีย์ นันทประเสริฐ งานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล
๑๗. นส.ชไมพร ปิ่นใจ งานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล

